

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Освітня програма	3942 Музичне мистецтво
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	025 Музичне мистецтво

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЕДЕБО - Едина державна електронна база з питань освіти

ЕКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

21.12.2023 р.

Справа № 2275/AC-23

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань о2 "Культура і мистецтво" у складі:

Осередчук Ольга Анатоліївна – головуючий,

Безбородько Олег Анатолійович,

Роготченко Олексій Олексійович,

Охманюк Віталій Федорович,

Миславський Володимир Наумович,

Марченко Сергій Миколайович,

Лисичка Олександр Миколайович,

Іваненко Тетяна Олександрівна,

Григоревська Олена Вікторівна,

Горбань Юрій Іванович,

Вакуленко Юрій Євгенович,

Благова Тетяна Олександрівна,

за участі запрошених осіб:

відсутні,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	3942
Назва ОП	Музичне мистецтво
Галузь знань	о2 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 12, Проти – 0

1. Наяvnість або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

не застосовується

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

не застосовується

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

не застосовується

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

не застосовується

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального

навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

не застосовується

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

не застосовується

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

не застосовується

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

не застосовується

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

ЕГ у своєму звіті вказує, що "зміст ОП в повній мірі враховує вимоги професійного Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти, ступеню «магістр», галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво», затвердженого та введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 04.03.2020 р. № 368." Зазначимо, що згаданий ЕГ стандарт не є професійним стандартом. Це стандарт вищої освіти України. Професійний стандарт не передбачено. Проте, згідно з професійним Стандартом викладач мистецької школи ("Про затвердження професійного стандарту" : "викладач мистецької школи від 04.05.2022 р. №1110-22), має володіти низкою ЗК. Вказані у професійному стандарті ЗК і ФК (за видами навчальних дисциплін) враховані при формулюванні ЗК і ФК даної ОПП і в повному обсязі формуються при вивченні обов'язкових ОК ОПП Музичне мистецтво.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

не застосовується

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силabusа або в інший подібний спосіб)

не застосовується

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

не застосовується

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

не застосовується

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброочесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

не застосовується

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'ективність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної добroчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну добroчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної добroчесності

не застосовується

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

не застосовується

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

не застосовується

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

не застосовується

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задоволінити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

не застосовується

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проект із метою отримання зауважень та пропозицій заинтересованих сторін

не застосовується

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заинтересованих сторін та суспільства

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у

спільніх дослідницьких проектах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної добросесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної добросесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

ГЕР погоджується з висновками ЕГ. Рекомендовано: Наблизити зміст ОК «Ділова іноземна мова» до потреб мистецької освітньої галузі (наукова лексика з музичного мистецтва та освіти та ін.).

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

ГЕР погоджується з висновками ЕГ. Рекомендовано: 1) на початок нового навчального року оновити перелік вибіркових ОК з урахуванням актуальних проблем розвитку мистецтва та мистецької освіти, питань цифровізації (використання штучного інтелекту, чат-ботів у створенні та виконанні музики, нових цифрових технологій та програм з аранжування та запису музики та ін.); 2) в найближчий час (на початок другого семестру) прибрали лекційні заняття з фаху, а теоретичний матеріал лекцій за необхідності виділити в окремий ОК або ввести як модуль в ОК 8. 3) 2) На 2024-2025 навчальний рік врахувати рекомендації роботодавців щодо удосконалення вміння здобувачів читати нотний текст з листа.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

ГЕР погоджується з висновками ЕГ. Рекомендовано: впродовж поточного навчального року (2023-2024 рр.) провести низку заходів (бесіди із студентами та розсилка на корпоративну пошту роз'яснень дій відповідного Положення) з метою інформування більш широкого кола здобувачів щодо можливості перезарахування результатів неформальної освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

ГЕР погоджується з висновками ЕГ. Рекомендовано: 1) доповнити зміст підсумкових контрольних заходів у межах кожного ОК конкретними зразками екзаменаційних запитань та практичних завдань, а також висвітлити критерії та шкалу оцінювання в межах ОК; 2) розширювати географію участі у наукових, науково-практичних, науково-творчих конференціях та публікацій студентських наукових робіт у всеукраїнських та закордонних наукових виданнях; 3) оновити перелік та актуалізувати змістове наповнення вибіркових дисциплін ОП; 4) поглибити зміст освітніх дисциплін, що забезпечують підготовку здобувача до викладацької діяльності через більш грунтовне вивчення і практичне застосування методів роботи з дітьми дошкільного та раннього шкільного віку; 5) оновити/встановити ліцензійне програмне забезпечення, для набору та редагування нотного матеріалу, запису та обробки звуку відповідно до сучасних мистецьких запитів; 6) ввести в перелік вибіркових дисциплін курс оркестрової практики з використанням музичних (духових) інструментів у різних строях та читання нот у різних ключах з метою полегшення адаптації музикантів до праці в оркестрі; 7) розширювати географію міжнародної співпраці УДПУ з мистецькими ЗВО та культурними організаціями, заохочувати здобувачів та викладачів ОП до участі в програмах академічної мобільності, реалізації своїх здобутків у міжнародному науковому просторі.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросесність

ГЕР в цілому погоджується з висновками ЕГ. Рекомендовано: доповнити силабуси ОК вичерпною інформацією щодо критеріїв оцінювання та політики виставлення балів а межах дисциплін. Також ГЕР рекомендує обирати більш вузькі теми кваліфікаційних робіт, які забезпечували би "розв'язок складної задачі (проблеми) у сфері музичного мистецтва, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог". Такі теми кваліфікаційних робіт 2022 року, як «РОЗВИТОК ДЖАЗОВОГО МИСТЕЦТВА У КОНТЕКСТІ СВІТОВОЇ МУЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ», «ФЛЕЙТА У КОНТЕКСТІ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ХІХ–ХХ СТОЛІТТЯ», «МИСТЕЦТВО ГРИ НА ТРОМБОНІ ЯК

ФЕНОМЕН СВІТОВОЇ МУЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ», «ДОМРА У КОЛЕКТИВНОМУ ВИКОНАВСТВІ (КІНЕЦЬ XIX – ПОЧАТОК ХХІ СТОЛІТТЯ)», є занадто широкими для магістерських досліджень і зумовлюють їхній реферативний характер, що не є бажаним.

Критерій 6. Людські ресурси

ГЕР погоджується з висновками ЕГ. Рекомендовано: 1) Впродовж 2023-2024 навчального року здійснити аналіз кадрового складу викладачів, які забезпечують ОП, і розглянути потребу ширшого залучення науковців (кандидатів чи докторів мистецтвознавства) галузі знань і спеціальності відповідно до ОП (025 Музичне мистецтво).

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

ГЕР погоджується з висновками ЕГ. Рекомендовано: 1) заради кращого опанування навичками набору нот та створення фонограм приобрести музичні електроінструменти (цифрове фортепіано, міді-клавіатури та ін.); 2) оновити і програмне забезпечення комп’ютерів сучасними версіями нотографічних програм Sibelius, Finale та ін.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

ГЕР погоджується з висновками ЕГ. Рекомендовано: 1) удосконалити процедуру залучення здобувачів освіти у процес перегляду та оновлення освітньої програми та її компонентів шляхом безпосереднього залучення здобувачів до формування змісту ОП та ОК; 2) розширювати географію роботодавців ОП задля покращення її якості та конкурентноспроможності на ринку освітніх послуг; 3) розвивати культуру якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Критерій 9. Прозорість та публічність

ГЕР погоджується з висновками ЕГ. Рекомендовано: до проведення найближчих опитувань оновити (осучаснити) перелік запитань у кожній анкеті для уточнення думок здобувачів, випускників та стейкхолдерів щодо оновлення та осучаснення ОП.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ОСЕРЕДЧУК ОЛЬГА АНАТОЛІЙВНА